

ВОЛЬОВА ПОВЕДІНКА ЛЮДИНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ РОЗВИТКУ

Є. В. Саленко, студент спеціальності Менеджмент, група МЕН-11

М. М. Мовчан, науковий керівник, к. філос. н., доцент, доцент кафедри педагогіки та суспільних наук Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Сила волі завжди була однією з основних якостей характеру людини. Без неї неможливо досягти успіху в будь-якій справі. Ми вирішили дослідити цю тему, адже вона ніколи не втратить актуальність і важливість для людства.

Уперше волю почали досліджувати ще за часів Стародавньої Греції. Платон убачав у ній здатність душі, що змушує людину до активності. Аристотель сполучав волю з розумом, бо вважав, що її сутність виражається в формуванні логічного висновку.

Сучасні дослідники підкреслюють, що воля – свідомо регуляція поведінки людини, яка відбувається через подолання внутрішніх та зовнішніх перешкод. Хоча єдиного трактування волі не існує.

Розглянемо такі важливі властивості, як вольові якості. Вольові якості поділяють на три види: первинні, вторинні та третинні. Первинні (поведінкові): сила волі, наполегливість, витримка, енергійність. Вторинні (характерологічні): упевненість у собі, рішучість, самовладання, сміливість. Третинні (так звані етичні): відповідальність, принциповість, дисциплінованість, обов'язковість, діловитість, ініціативність, організованість.

Саме за цими характеристиками судять людину, коли кажуть про її волю, силу характеру. Розвиток волі – процес виховання самого себе. Коли людина збільшує свою силу волі, вона рухається від первинних якостей до третинних.

Основні кроки вольового виховання особистості:

- мимовільні психічні процеси перетворює на довільні;
- бере контроль над своєю поведінкою;
- вибудовує вольові якості;
- свідомо ставить усе важчі цілі, яких досягає і продовжує рухатись уперед, долаючи складності і розвиваючи свою волю.

Однак існує проблема з розвитком волі, особливо на ранніх стадіях. Адже для того, щоб почати вдосконалювати силу волі,

потрібні вольові зусилля, які ще майже відсутні на той час. Виходить замкнене коло, але вихід є. Потрібно змусити себе зробити перший крок, а за ним ще один тощо. Спрацьовує «принцип спіралі, що розкручується». Але для цього всього потрібні дві речі – усвідомлення того, що ти можеш бути набагато краще, ніж зараз, і сильне бажання людини такою стати.

Список використаних інформаційних джерел

1. Кирпенко Т. М. Современное состояние и перспективы изучения волевой регуляции личности в психологических исследованиях [Електронний ресурс] / Кирпенко Т. М. // Актуальні проблеми психології. Т. 7, вип. 44. С. 92–101. – Режим доступу: <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v7/i44/10.pdf>. – Назва з екрана.
2. Загальна психологія. Лекція 10. Воля [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/avtorlek/2/11.pdf>. – Назва з екрана.